

[Ministeren for offentlige arbejder.]

ting at fremsætte *forslag til lov om telekommunikation m. m. ved radio.*

Ved lov nr. 99 af 19. april 1907 er fastsat statens eneret til anlæg og drift af trådløse telegrafer, og ved lov nr. 166 af 1. maj 1923 er statens eneret til trådløse telefoner sikret.

Den betydelige udvikling på disse felter har medført, at en revision af disse love må anses for påkrævet, således at lovenes omfang bringes i overensstemmelse med teknikkens nuværende stade, og således at deres bestemmelser ændres i overensstemmelse med de siden lovenes fremkomst gjorte erfaringer.

Da der kan være tvivl om, hvorvidt de i lovene af 19. april 1907 og 1. maj 1923 givne regler uden videre gælder f. eks. for radiooverføring af signaler for fjernkontrol af tekniske anlæg eller for fjernsyn, og da statens kontrol hermed må anses for påkrævet bl. a. af hensyn til det vigtige spørgsmål om frekvenser, er loven — som det fremgår af § 1 — foreslået udvidet til at gælde ethvert anlæg for sending og modtagning af radiobølger.

Ved fremsættelsen af de oprindelige lovforslag i 1907 og 1923 var det regeringens bestemte opfattelse, at driften af radiosendestationer — skibsstationer undtaget — ubetinget måtte forbeholdes staten. Dette begrundedes med, at det ellers ikke med det ringe antal frekvenser var muligt at sikre den uforstyrrede gennemførelse af den radiotrafik, hvis besøgelse nødvendigvis må påhvile staten. For de på det tidspunkt anvendte frekvenser — lave frekvenser — har dette synspunkt stadig gyldighed.

Efter at den tekniske udvikling har muliggjort anvendelsen af højere frekvenser — navnlig frekvenser over 30 Mhz —, er de til rådighed stående frekvenser forøget i meget høj grad, og der er herigennem skabt det tekniske grundlag for anvendelse af radio på nye felter, ligesom det internationale grundlag for udnyttelsen af disse frekvenser er blevet tilvejebragt gennem den af Danmark netop ratificerede nye telekommunikationskonvention.

Det er således nu blevet muligt at anvende radio til telefonforbindelse med brandvæsenets, politiets og elektricitetsselskabers udrykningsvogne og til overføring af signaler ved jordbundsundersøgelser. Det har også vist sig muligt at erstatte telefonkabler med „radiorelækæder“ for overføring af et større antal telefonkredsløb. Når det ved de nævnte anvendelser ikke drejer sig om statsinstitutioners brug af radio, har det med de

gældende love kun været muligt at give tilladelse til forsøgsvis brug af radio.

Da det gennem denne forsøgsvis anvendelse af radio er fastslået, at radio her udfylder en for samfundet vigtig opgave, og at dette kan ske uden skade for andre tjenester, vil det være naturligt at give ministeren for offentlige arbejder mulighed for — som omhandlet i § 2 — at meddele endelige tilladelser til brug af radio på disse og andre særlige felter.

Det vil her være naturligt i første række at åbne mulighed for anvendelse af radio til sådanne tjenester, hvor der ikke foreligger teknisk mulighed for benyttelse af trådforbindelse, f. eks. ved forbindelse med kørende automobiler. Endvidere bør radio kunne anvendes til erstatning for kabelforbindelser i tilfælde, hvor dette frembyder tekniske og økonomiske fordele, og hvor dette iøvrigt er foreneligt med en rationel udnyttelse af radiofrekvenserne.

Da radioteknikken endnu befinder sig i stærk udvikling, vil det næppe være rigtigt i loven at fastslå, under hvilke vilkår tilladelser til brug af radio kan gives. Dog må det under alle forhold være rigtigt, at staten ubetinget forbeholder sig enhver brug af radiosendere for forbindelse med udlandet.

Kontrollen med udsendte radiofrekvenser henhører for alle tjenesters vedkommende naturligt under post- og telegrafvæsenet, og det vil i de af ministeren for offentlige arbejder eventuelt udstedte radiosendetilladelser blive fastslået, at post- og telegrafvæsenets udgifter ved denne kontrol må refunderes dette.

Lovforslagets § 3 svarer til § 4 i lov nr. 99 af 19. april 1907 om trådløse telegrafer.

Lovforslagets § 4 indeholder bestemmelser, der tidligere har været optaget i „Bekendtgørelse fra ministeriet for offentlige arbejder af 24. februar 1939 om indretning og benyttelse af radiomodtagere“. Bekendtgørelsens bestemmelser, der kun forbød benyttelse, er uddybet med en bestemmelse om, at radiomodtageapparater, hvis indretning ikke udelukkende tager sigte på modtagelse af radiospredningsstof, også kun må sælges til brug i anlæg, der er oprettet i henhold til en af ministeren for offentlige arbejder given tilladelse.

Benyttelsen af radiotelefon i mindre skibe er steget overordentlig stærkt. Ifølge de gældende bestemmelser skal korrespondancen med sådanne skibe afvikles over de offentlige kystradiostationer. Imidlertid synes der visse steder at være opstået den praksis at lade radiomodtagere på land udstyre med